

وزارت معادن و پترولیم
ریاست اداره تصدیها

طرح شرکت سازی تصدی افغان گاز

فهرست عناوین:

بخش	محتوا
1	☐ خلاصه موضوع
2	☐ بازار گاز در جهان
3	☐ بازار گاز در افغانستان
4	☐ تصدی افغان گاز ☐ عملیاتی ☐ مالی ☐ مدیریتی
5	☐ طرح اونیکان UNICONN
6	☐ طرح پیشنهادی
7	☐ پیشنهادات
8	☐ ضمایم

خلاصه موضوع

در این گزارش موضوعات تحلیل وضعیت کلی بازار گاز در افغانستان، چگونگی وضعیت مالی، عملیاتی و مدیریتی تصدی افغان گاز و پیشنهادات پیرامون چگونگی اصلاحات در تصدی مورد بحث قرار گرفته است.

تصدی افغان گاز منحصی یک تصدی دولتی در ولایت جوزجان موقعیت داشته و فعالیت عمده آن استخراج گاز میباشد که این تصدی روزانه به طور اوسط ۳۸۰،۰۰۰ متر مکعب گاز از چهار ساحه معدنی (خواجه گوگردک، جرقودوق، یتیم تاق و شکرک) استخراج مینماید که تصدی افغان گاز در سال مالی ۱۳۹۶ بطور اوسط به مقدار ۱۵۳۰۰۰۰۰۰ متر مکعب گاز را تولید نموده است.

از لحاظ تجارت بیشترین مقدار گاز افغانستان از کشور های ترکمنستان، ازبکستان و قزاقستان وارد میگردد، طوریکه مقدار ۵۱۹.۵۷۹ میلیون تن گاز از بنادر هرات، مزار شریف، نیمروز و اندخوی در سال ۲۰۱۴ وارد شده است، از جمله شرکت های وارد کننده گاز شرکت احمد یار گروپ در صدر قرار دارد.

دلایل عمده تولید کم گاز طبیعی توسط تصدی افغان گاز عبارت اند از: (۱) ختم شدن ذخایر چاهای که توسط تیم تخنیکی جماهیر شوروی سابق حفر گردیده بود، (۲) ساختار نهادی نا مطلوب، (۳) روش های عملیاتی ضعیف، و (۴) مشکلات مالی.

برای منفعت بردن کامل از گاز طبیعی، وزارت معادن و پترولیم تغییر شخصیت حقوقی تصدی را از تصدی به شرکت دولتی مطابق نقشه راه سکتور معادن پیشنهاد مینماید که تغییر شخصیت حقوقی باعث خواهد شد تا عمل کرد مدیریتی، مالی، ساختاری و تولیدی کارائی بیشتر پیدا کند، مطابق ماده ۶۶ قانون تصدی ها این وزارت پیشنهاد مینماید تا کمیته بین الوزارتی تشکیل داده شود و این کمیته مختص روی تغییر شخصیت حقوقی تصدی به شرکت پیشنهادات را ترتیب و به شورای عالی اقتصادی ارایه نمایند.

در طرح هذا در نظر گرفته شده است تا سهامدارن عمده شرکت وزارت خانه های معادن، مالیه، انرژی و آب، اقتصاد و فواید عامه باشند که این عمل امکان آنرا میسر خواهد ساخت تا جهت بهبود فعالیت های آن مدیریت و ساختار مالی آن بشکل درست صورت گیرد.

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

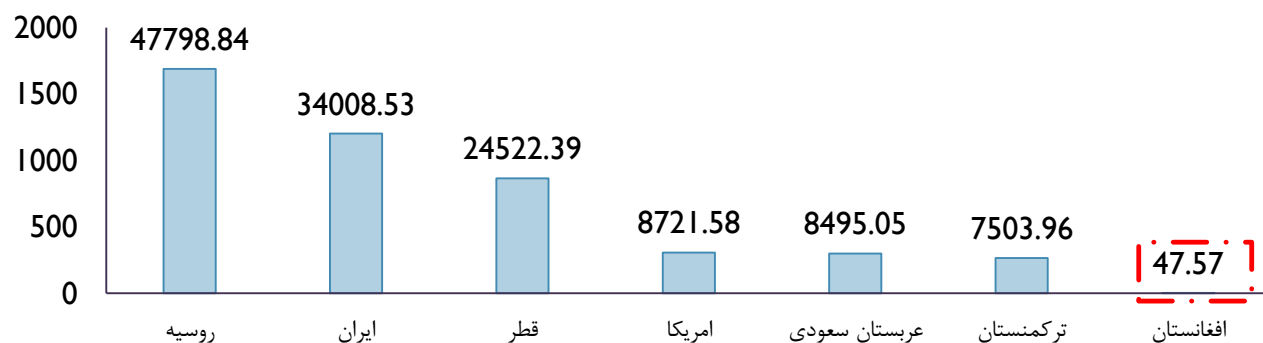
8

ضمایم

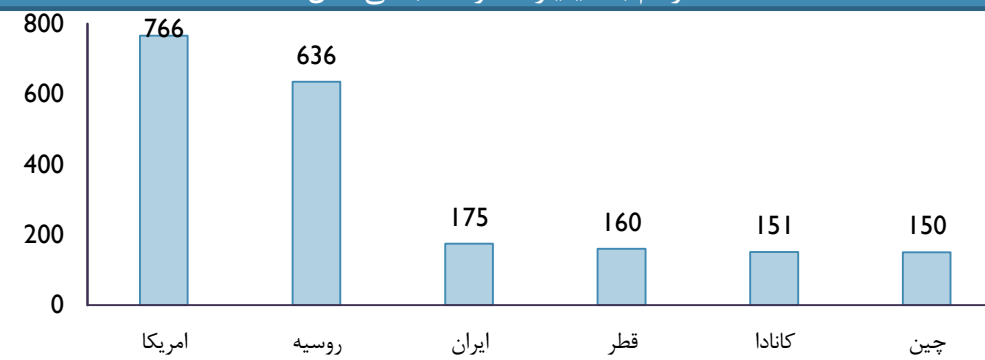
بازار گاز در جهان:

ذخایر مجموعی گاز طبیعی در جهان مقدار ۱۸۷.۳ تریلیون متر مکعب گفته شده که بیشترین مقدار (۴۹ تریلیون) آن در روسیه، (۳۴ تریلیون) در ایران، (۲۵ تریلیون) در قطر و (۲۵ تریلیون) متباقی آن در کشور ترکمنستان موجود بوده و همچنان با در نظر داشت تولیدات سالانه، امریکا با تولید مقدار (۷۶۶) میلیارد متر مکعب گاز در صدر لیست موقعیت دارد، روسیه با تولید مقدار (۶۳۵.۵) میلیارد متر مکعب گاز و ایران با تولید مقدار (۱۷۴.۵) میلیارد متر مکعب گاز در رده های دوم و سوم قرار دارند که افغانستان با تولید مقدار حدود ۱۵۰ میلیون متر مکعب گاز در سال (۱۳۹۶)، با ظرفیت تولید خیلی پایین از نظر تولید گاز در رده ۸۰ جهان (میان کامیرون و سلوواکیا) قرار گرفته است.

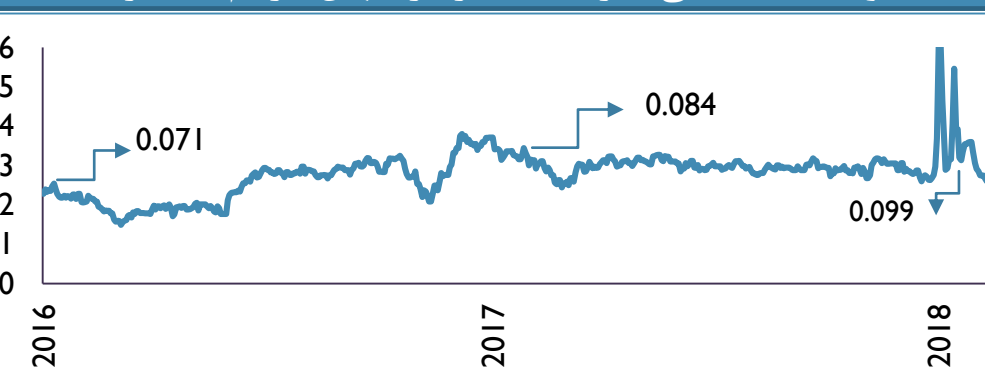
ذخایر گاز طبیعی در جهان (ارقام به میلیارد متر مکعب)

بزرگترین کشورهای تولید کننده گاز طبیعی در جهان (ارقام به میلیارد مترمکعب فی سال)

اوسط قیمت فی مترمکعب گاز در جهان (ارقام به دلار)

به اساس گزارش ارائه شده سازمان معلوماتی انرژی امریکا یا EIA بزرگترین کشورهای تولید کننده نفت جهان به ترتیب روسیه، ایران، قطر، امریکا، عربستان سعودی و ترکمنستان که جزئیات آن در جدول شماره (۲) ذکر گردیده که افغانستان از نظر تولید گاز طبیعی در رده ۸۰ ام جهان قرار گرفته که مجموع ذخایر آن ۱.۶۸ تریلیون فیت مکعب که معادل ۴۷.۵۷ میلیارد مترمکعب میشود. ارقام و گراف های ذیل از سایت معتبر سازمان معلوماتی انرژی امریکا جمع آوری شده در این میان بزرگترین کشور های تولید کننده فعلی گاز در جدول شماره ۱ به ترتیب امریکا، روسیه و ایران است و همچنان اوسط قیمت گاز به اساس جدول شماره ۳ از شروع سال ۲۰۱۶ الی ۱۲ فبروری ۲۰۱۸ تقریباً نوسانات را نشان میدهد که روسیه، ایران، قطر، امریکا، عربستان و ترکمنستان دارای بیشترین ذخایر گاز طبیعی در جهان است.

براساس گزارشات قبلی، افغانستان دارای ۷۳.۹ میلیارد متر مکعب ذخایر گاز طبیعی در میدان های اکتشافی داشته که این کشور را از نظر ذخیر گاز میان سودان و کیوبا در رده ۵۹م جهان قرار داده است، در حالیکه مطالعات جدید **EIA** در سال ۲۰۱۶ نشان میدهد که در مورد برآورد مقدار ۷۰ میلیارد متر مکعب ذخایر گاز در این کشور غلو صورت گرفته است. این مطالعات حدود نصف آمار قبلی را نشان میدهد که حدود ۴۷.۵۷ میلیارد متر مکعب میباشد.

در صورتیکه گزارشات قبلی را در نظر گیریم قیمت مجموعی مقدار ۷۳.۹ میلیارد متر مکعب گاز مطابق نرخ فعلی گاز (هنری هاب) ارزش مقدار متذکره مبلغ ۱۹۲.۱۴ میلیارد دالر که نرخ یک دالر معادل به ۶۹.۲۵ افغانی که مبلغ ۱۳۳۰۵.۶۹۵ میلیارد افغانی میگردد، در صورتیکه گزارشات نشر شده سال ۲۰۱۶ سازمان معلوماتی انرژی امریکا (**EIA**) را که مقدار ذخایر موجود در افغانستان را ۴۷.۵۷ میلیارد متر مکعب گاز معادل ۱.۶۸ تریلیون فیت مکعب ارائه نموده در نظر گیریم مطابق نرخ فعلی (هنری هاب ۲.۶ \$ در ۱۲ فبروری ۲۰۱۸)، مبلغ (۱۲۳.۷) میلیارد دالر میگردد، در صورتیکه نرخ یک دالر معادل (۶۹.۲۵) افغانی در نظر گرفته شود، ارزش مجموعی آن مبلغ ۸۵۶۶.۲۲۵ میلیارد افغانی میگردد، قابل ذکر است بیشترین ذخایر موجود در افغانستان تحت اداره تصدی افغان گاز بوده که در چهار ساحه معدنی که در ولایت جوزجان موقعیت داشته مدیریت میگردد.

تصدی افغان گاز در سال ۱۳۹۶ مبلغ (۵۳۱.۸) پنجصد و سی و یک اعشاریه هشت میلیون افغانی را از بابت فروش گاز به تجارت های محلی، اهالی شهر شبرغان، شرکت **CNG** و تصدی کود و برق که مشتری عمده این تصدی میباشد در این سال به عواید دولت افزوده است.

قابل ذکر است که ذخایر موجود با ظرفیت کمتر از ۳۵ میلیارد متر مکعب گاز میتواند تا ۲۳۸ سال دیگر هم با مقدار تولیدات فعلی کفایت کند. طبق مطالعات انجام شده روی معادن گاز افغانستان، تصدی افغان گاز به دلیل تصدی بودن آن نتوانسته است که تولیدات خویش را به دلایل مختلف (ساختار نامطلوب، مدیریت نامطلوب و ماشین آلات استهلاک شده) به اندازه مطلوب آن برساند، بناً بمنظور بلند بردن تولیدات و عواید آن پیشنهاد میگردد تا شخصیت حقوقی تصدی به شرکت تغییر کند و این پروسه میتواند اصلاحات قابل توجه ای را در عرصه سکتور گاز افغانستان به میان آورد.

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

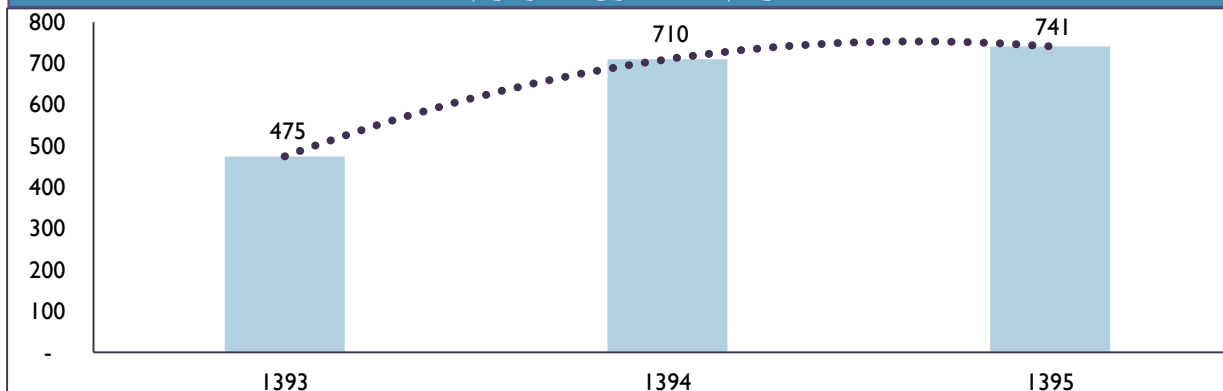
8

ضمایم

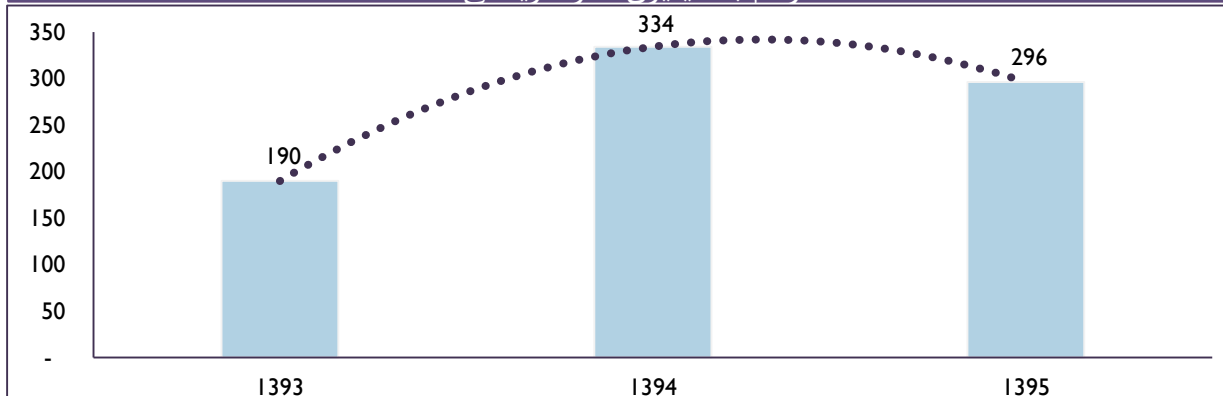
بازار گاز در افغانستان

بر اساس گزارش نشر شده اداره احصائیه مرکزی، افغانستان از سال ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۵ مجموعاً مقدار ۱۹۲۵ میلیون کیلوگرام گازمیع را وارد نموده که بیشترین مقدار گاز متذکره از کشور های ترکمنستان، قزاقستان، ایران و ازبکستان وارد گردیده است که ارزش مجموعی گازمیع وارد شده در حدود ۸۲۰ میلیون دالر امریکائی میشود.

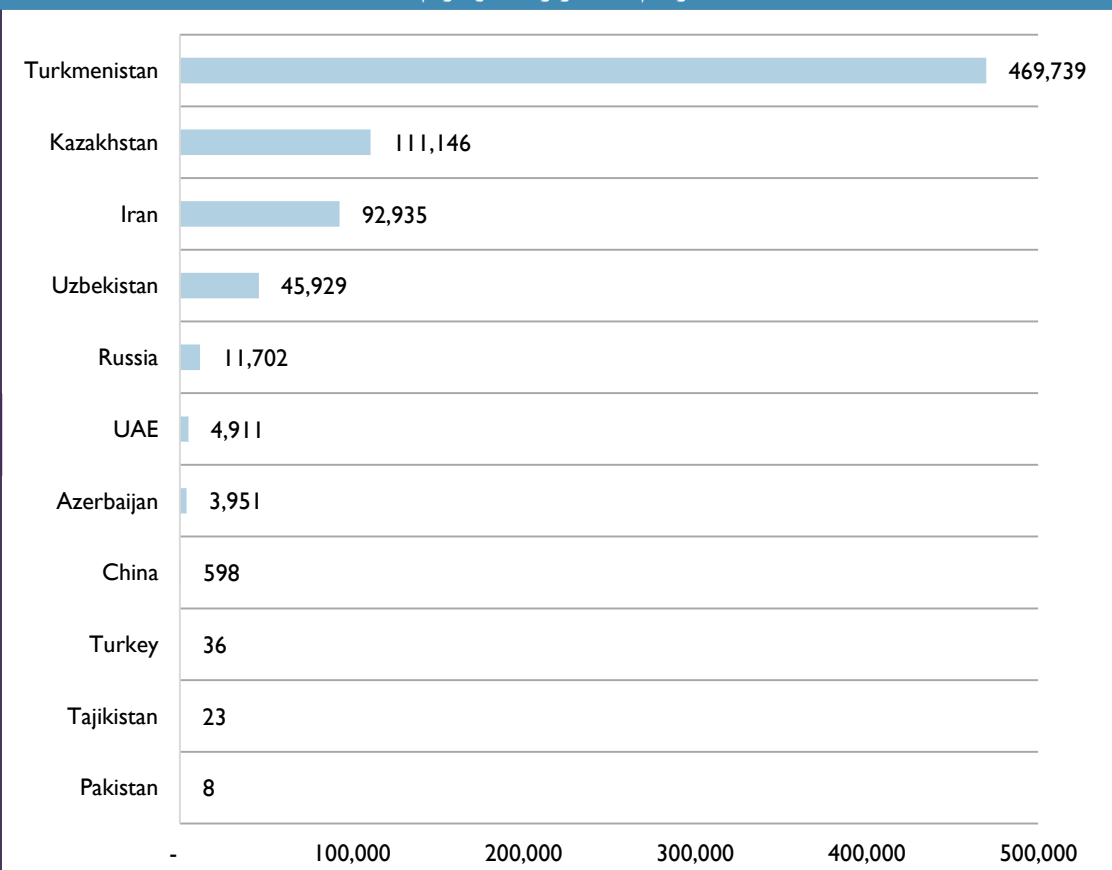
افغانستان مجموعاً مقدار ۱۹۲۵ میلیون کیلوگرام گازمیع را از ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۵ وارد کرده است (ارقام به میلیون کیلوگرام)

ارزش مجموعی واردات گازمیع در سه سال به ۸۲۰ میلیون دالر می رسد. (ارقام به میلیون دالر امریکائی)

مقدار گاز وارداتی در سال ۱۳۹۵ از کشور های مختلف (ارقام به هزار کیلوگرام)

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

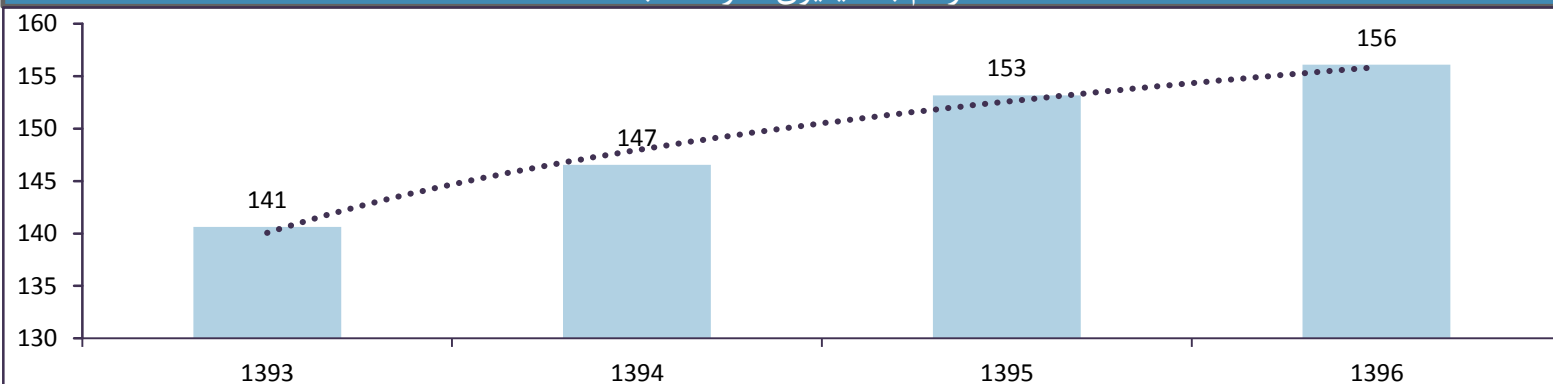
8

ضمایم

تصدی افغان گاز

تصدی افغان گاز طور اوسط مقدار ۴۸۰ هزار متر مکعب گاز را در روز استخراج مینماید، تولیدات مجموعی تصدی افغان گاز طی سالهای ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۶ حدود ۴.۳۳٪ افزایش یافته است که مشتریان تصدی افغان گاز شامل تصدی فابریکات کود و برق، ساکنین محل، شرکت CNG، شرکت ها و نهادهای دولتی میباشد.

تصدی افغان گاز مجموعاً مقدار ۵۹۷ میلیون مترمکعب گاز را از سال ۱۳۹۳ - ۱۳۹۶ تولید نموده است (ارقام به میلیون متر مکعب)

مشخصات، تعداد چاه ها، تعداد محلات تجمع، مقدار گاز استخراجی و تعداد چاه های فعال و غیر فعال در ساحات گازی تصدی افغان گاز

شماره	معادن گاز	چاه	چاه های فعال	چاه های غیر فعال	تولید گاز در روز (هزار مترمکعب)	چاه های توقف شده به دلیل بلند بودن سطح هایدروجن سلفاید
۱	معادن خواجه گوگردک	۴۱	۲۲	۱۹	۹۰۰۰۰	.
۲	معادن جرقدوق	۳۳	۱۱	۲۲	۴۰۰۰۰	.
۳	معادن یتیم تاق	۴	۴	۱	۱۸۲۰۰۰	۱
۴	معادن شکرک	۱	۱	.	۹۵۰۰۰	.
	مجموع	۷۹	۳۸	۴۲	۴۰۷۰۰۰	۱

ریاست تصدی افغان گاز بطور کلی در چهار ساحه گازی: خواجه گوگردک، جرقدوق، شکرک و یتیم تاق فعالیت دارد.

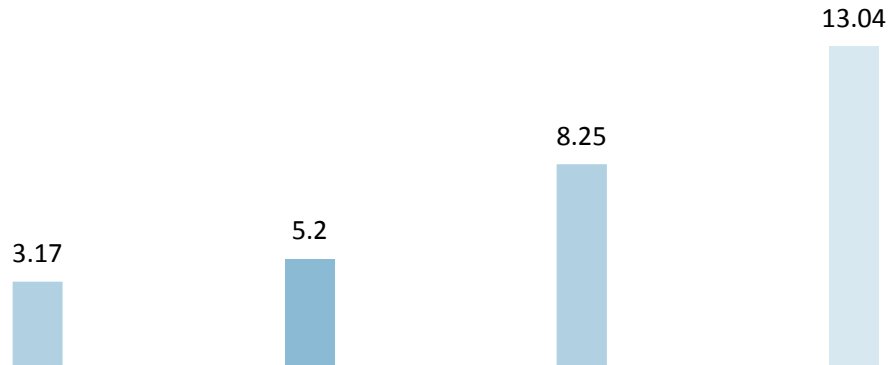
تصدی افغان گاز مجموعاً به تعداد ۷۹ حلقه چاه گازی که به تعداد ۳۸ حلقه آن فعال و به تعداد ۴۲ حلقه آن غیر فعال میباشد را مدیریت مینماید.

این تصدی بمنظور جمع آوری و توزیع گاز مجموعاً از سه محل تجمع گاز استفاده مینماید که در در ساحه معدنی گازی خواجه گوگردک موقعیت داشته و متباقی چاه های گاز در سایر ساحات موقعیت دارد که توسط کولکتور ها (Collector) جمع آوری و به مشتریان آن توزیع میگردد.

تصدی افغان گاز از چاه های فعال در سال ۱۳۹۶ به مقدار ۱۵۶ میلیون مترمکعب گاز استخراج نموده است.

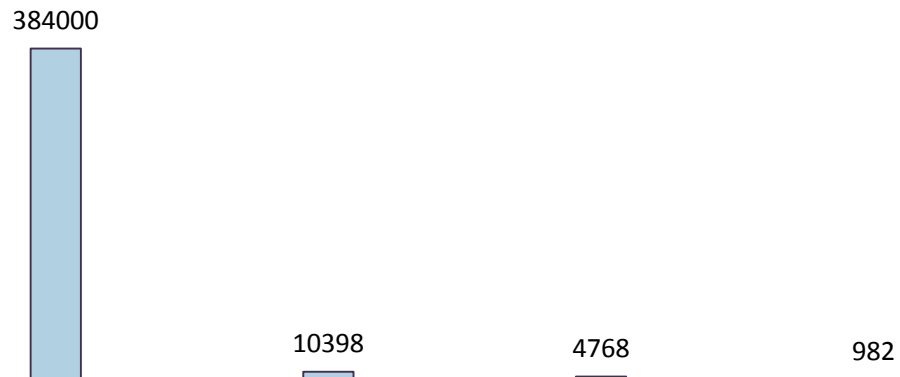
پروسه تولید و قیمت فروش گاز: تصدی افغان گاز، گاز را به قیمت واحد به تمام مشتریان خود به فروش نمی رساند و همچنان باید تذکر داد که گاز به مشتریان از طریق پایپ لاین و نل انتقال داده میشود، مشتریان محلی مبلغ معین را طور ماهانه و بدون در نظر داشت استفاده واقعی برای تصدی میپردازند که هیچ وسیله ای اندازه گیری (میتر) برای محاسبه مصارف گاز باشندگان نصب نشده که این موضوع باعث اصراف گاز و کسر عواید بالقوه میشود.

قیمت فروش فی مترمکعب گاز به تفکیک مشتریان (ارقام به افغانی/مترمکعب)

شرکت CNG شرکت ها و نهاد های دولتی باشندگان محل کود و برق

مقدار فروش گاز در روز به تفکیک مشتریان (ارقام به مترمکعب)

شرکت CNG شرکت ها و نهاد های دولتی باشندگان محل کود و برق

پروسه استخراج گاز در تصدی افغان گاز

چاه ها: حفاریات که در آن گاز های غیر تصفیه شده موجود میباشد.

محل تجمع گاز: محلات که در آن گاز از چاه های مختلف جمع آوری میگردند، در تصدی افغانگاز مجموعاً سه محل تجمع در معدن خواجه گوگردک موجود است که گاز متباقی چاه ها توسط کولکتور ها جمع آوری و به مشتریان توزیع میگردد.

دستگاه تجدید سلفر: دستگاه های تجدید سلفر در کل در مناطق نصب گردیده اند که در آنجا گاز های ترش (گاز که در ترکیب خود سلفر زیاد دارند) موجود میباشد. در این بخش از پروسس، گازات که دارای مقدار سلفر زیاد باشند سلفر آنها تجرید میگردد.

خشک کننده: بعد از تکمیل پروسه تجرید سلفر گاز متذکره به ماشین آلات خشک کننده هدایت شده که در آنجا آب و رطوبت موجود در گاز را تصفیه مینمایند

کمپریسور: بعد از تجرید سلفر و خشک نمودن رطوبت گاز، گاز به کامپریسور ها هدایت داده میشوند تا توسط آن به مصرف کننده ها انتقال نماید.

پایپ لاین: بعد از پروسه تجرید سلفر، گاز توسط پایپ لاین به اهالی شهر شبرغان و تصدی کود برق انتقال میگردد.

بادر نظر داشت معلومات و جداول ارائيه شده از جانب تصدى افغان گاز، تصدى افغانگاز در مقايسه به ساير مشتريان، گاز را به بلندترين قيمت برای شرکت CNG به فروش ميرساند و در مقابل تصدى کود برق به پائين ترين نرخ گاز را دريافت مينمايد. قرارداد گاز CNG به شرکت افغانى بنام (قشقرى گاز ايند آيل کمپنى لمتد) سپرده شده است که اين قرارداد در سال ۲۰۱۴ برای مدت پنج سال عقد گرديده بود.

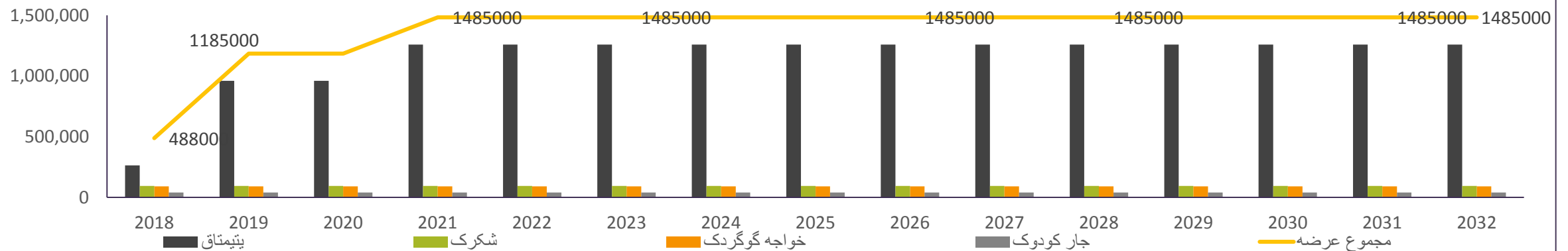
طوريکه در جدول بالا ذکر گرديده، تصدى افغان گاز از نظر عملياتى و فروش گاز وابسته به تصدى کود و برق ميباشد، تصدى فابريکات کود و برق بيشتر از ۹۰٪ توليدات تصدى افغان گاز را با پايين ترين نرخ بدست ميآورد و موضوعات متذکره باعث وابستگى فى مابين هر دو تصدى گرديده که اين روند بايد تغير کند تا تصدى افغان گاز به پا ايستد.

بخش عمده عوايد تصدى افغان گاز از طريق فروشات گاز بدست ميآيد، در حالیکه مشتريان محلى مقدار معين را بطور ماهانه و بدون در نظر داشت استفاده واقعى به اين تصدى ميپردازند. هيچ وسيله اى متراژى برای محاسبه مصارف گاز برای مصرف کنندگان نصب نگرديده که اين خود باعث اصراف گاز و کسر عوايد بالقوه گرديده است.

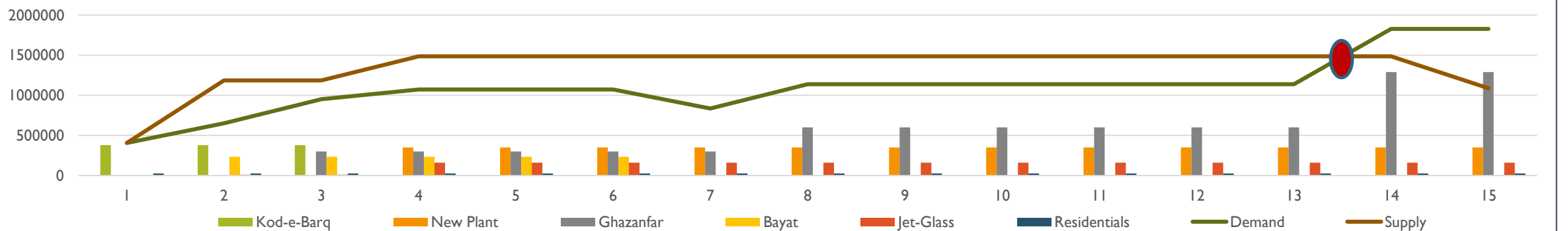
يکى ديگر از دلایل که تصدى افغان گاز نمیتواند مقدار سرمايه خويش را افزايش دهد و به مشکل عدم نقدينگى روبرو شده است همانا برگشت مفاد سالانه آن به وزارت ماليه است. بجای اينکه تصدى افغان گاز منحيث یک شرکت شخصى عمل کرده و با ذخيره مفاد، سرمايه خويش را تقويت و هزينه هاى سرمايه خويش را افزايش دهد، اين تصدى تمام سرمايه بدست آمده را به وزارت ماليه ميپردازد، برای تغير اين روند پيشنهاده ميگردد تا شخصيت حقوقى آن از تصدى به شرکت تغير يابد تا بتواند آزادى نگهداشت و استفاده مفاد خويش جهت سرمايه گذارى و بلند بردن توانايى هاى مالی خويش را بدست آورد.

دسترسی به گاز: تصدی افغان گاز روزانه مقدار ۴۸۸۰۰۰ متر مکعب گاز را تولید مینماید. در صورتیکه تصدی متذکره از ۲ چاه حفاری شده توسط بانک توسعه آسیائی و ۲ چاه جدید یتیمتاق تا سال ۲۰۲۱ استفاده نماید، با در نظر داشت ذخایر تخمین شده، مقدار ۵.۷ میلیارد مترمکعب گاز ساحه یتیمتاق، افغان گاز میتواند حدود ۱.۵ میلیون متر مکعب گاز به طور سالانه را تا ۱۵ سال دیگر عرضه نماید. در صورتیکه ذخایر یتیمتاق تا ۱۵ سال آینده تخلیه شود میتوان از مناطق گازی (جومه و باشی کوت) ولایت جوزجان که هرکدام به ترتیب ۲۱ و ۱۵ میلیارد مترمکعب ذخایر گاز تخمین شده را استفاده نمائیم، با توجه به تقاضای فعلی گاز، در صورت انتقال دستگاه برق بیات گروپ به هرات یا ختم آن بعد از تکمیل مرحله اول تولیدی تا ۱۳ سال آینده با حفظ دستگاه جدید کود و برق تصدی افغان گاز قادر به عرضه گاز مورد نیاز پروژه ها میباشد.

با در نظر داشت ظرفیت تولیدی ۱.۵ میلیون مترمکعب گاز در روز از ساحه یتیمتاق، تصدی افغان گاز برای بیشتر از ۱۵ سال مورد نیاز فابریکات را تامین خواهد کرد.

در صورت انتقال دستگاه برق بیات گروپ به هرات یا ختم آن بعد از تکمیل مرحله اول تولیدی تا ۱۳ سال آینده با حفظ دستگاه جدید تصدی کود و برق به کمبود گاز مواجه نخواهیم شد.

پروژه های در حال تطبیق تصدی افغان گاز به خصوص پروژه بیات گروپ و غضنفر گروپ تصدی افغان گاز را از وابستگی به تصدی کود و برق خلاص خواهد کرد، از اینکه تصدی کود و برق اکنون تنها مشتری اصلی تصدی افغان گاز است و در قسمت پرداخت طلبات تصدی افغان گاز کوتاهی نموده که این مشکل سبب فقدان وجوه مالی و باعث ناتوانی تصدی افغانگاز در قسمت انکشاف بخش عملیاتی گردیده است.

بیات گروپ
پروژه تولید برق بیات پاور در ولایت جوزجان با ظرفیت تولیدی بیش از ۴۰ میگاوات انرژی برق از گاز را خواهد داشت و شرکت بیات در حدود ۳۸.۸۵ میلیون دالر امریکایی را در پروژه متذکره سرمایه گذاری می نماید که سهم تصدی افغان گاز در این پروژه تنها فروش هر ۱۰۰۰ متر مکعب گاز به قیمت ۷۸ دالر امریکائی میباشد.

غضنفر گروپ
پروژه تولید برق گازی مزار شریف در ولایت بلخ که ظرفیت تولیدی بیش از ۵۲ میگاوات انرژی برق از گاز را دارا می باشد که شرکت غضنفر گروپ با همکاری مالی (IFC) در این پروژه مبلغ ۷۵ میلیون دالر امریکایی را سرمایه گذاری می نمایند. این پروژه از طریق مشارکت عامه و خصوصی تحت مدل اعمار، انحصاری و بهره برداری برای ۲۰ سال تطبیق میگردد. تولید سالانه پروژه متذکره بالغ بر ۳۴۵ میلیون کیلووات فی ساعت انرژی برق میرسد که سهم تصدی افغان گاز فروش فی ۱۰۰۰ متر مکعب گاز به نرخ ۷۸ دالر است.

پایپ لاین ۹۴ کیلو متر
پروژه پایپ لاین جدید ۹۴ کیلومتر از شهر شبرغان الی مزار شریف میباشد که تصدی مسئولیت تطبیق پروژه متذکره را داشته که تالحال حدود ۴۰٪ کار پروژه را تکمیل نموده و تصدی افغانگاز از طریق پایپ این متذکره توانائی ارسال گاز را از ساحه معدنی الی شرکت جت گلاس، غضنفر گروپ و تصدی کود و برق بشکل معیاری پیدا خواهد کرد.

پروژه تاپی
پروژه تاپی یکی از پروژه های انتقال گاز بوده که افغانستان در ده سال اول سالانه تا پنج صد میلیون متر مکعب گاز از این پروژه به دست خواهد آورد. سهم افغانستان از گاز این پروژه، در ده سال دوم به یک میلیارد متر مکعب و در ده سال سوم پس از تکمیل پروژه، به یک اعشاریه پنج میلیارد متر مکعب گاز میرسد که تصدی افغان گاز مسئولیت تطبیق پروژه متذکره را در میان مدت به عهده خواهد داشت.

پروژه های در حال تطبیق تصدی افغان گاز

تصدی افغان گاز در صورت تطبیق پروژه های دراز مدت میتواند موفق گردد که در بخش های عملیاتی سرمایه گذاری نماید و بخش های فنی و اداری تصدی را ظرفیت سازی کند. از اینکه تصدی فعالیت های اجرائی خویش را طور مستقل در دست ندارد و این امر باعث سکتگی در اجرای پروژه ها خواهد شد و باعث عدم تصمیم گیری مستقلانه تصدی گردیده است. در صورت شرکت شدن تصدی مدیریت و مسئولیت های وظیفوی بخش اجرائی آن بطور مستقل در اختیار شرکت قرار خواهد گرفت که در تطبیق پروژه های دراز مدت در فعالیت های آن ها سکتگی به وجود نخواهد آمد و در قسمت تصمیم گیری شرکت مستقلانه عمل خواهد نمود.

• در مرحله نخست تمرکز روی پروژه های کوتاه مدت مانند احداث نیروگاه های حرارتی تا سال ۲۰۲۰ در شهر مزار شریف و شبرغان میباشد.

• تکمیل سیستم پایپ لاین شهر مزار شریف.

• تصمیم گیری در قسمت ادامه فعالیت تصدی کود و برق.

مرحله اول انکشاف

• تولید برق از گاز (پروژه تاپی)

• استفاده از تیل کاندنسات در پالایشگاه ها در صورت انکشاف موفقانه بلاک های نفتی.

• کشف ساحات دیگر هایدرو کاربن دار و آغاز پروسه استخراج گاز.

مرحله دوم انکشاف

• انکشاف پروژه پایپ لاین گاز از مناطق شمالی افغانستان الی کابل جهت تامین گاز فابریکه جنگلک، مس عینک، پارکهای صنعتی و پروژه کابل جدید.

• احداث پایپ لاین از غزنی الی کابل در صورت انکشاف میدان های گازی کتوازی.

• توسعه برق حرارتی شبرغان در صورت عدم تکمیل پروژه پایپ لاین کابل شبرغان.

مرحله سوم انکشاف

پروژه های دراز مدت جهت انکشاف سکتور گاز

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

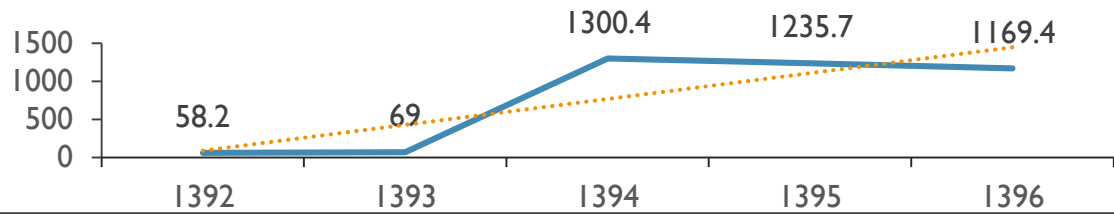
8

ضمایم

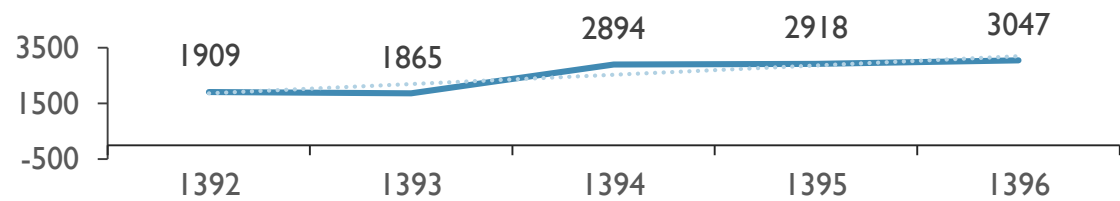
وضعیت مالی تصدی افغان گاز

تولید عمده تصدی گاز بوده که عواید اساسی آن از طریق فروش گاز و عواید غیر اساسی آن از طریق اجاره دهی جایداد ها و فروش تیل کاندنسات بدست میآید که مجموع عواید آن در سال ۱۳۹۶ به ارزش ۵۲۴ میلیون افغانی و نفع خالص آن به ارزش ۱۵۰ میلیون افغانی میباشد.

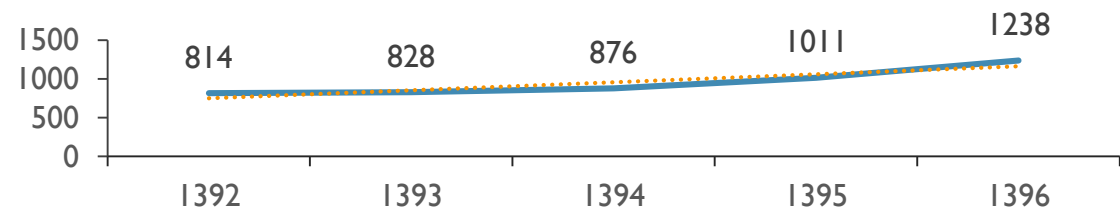
قیمت خالص جایداد های (منقول و غیر منقول) تصدی از سال ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۶
(ارقام به میلیون افغانی)

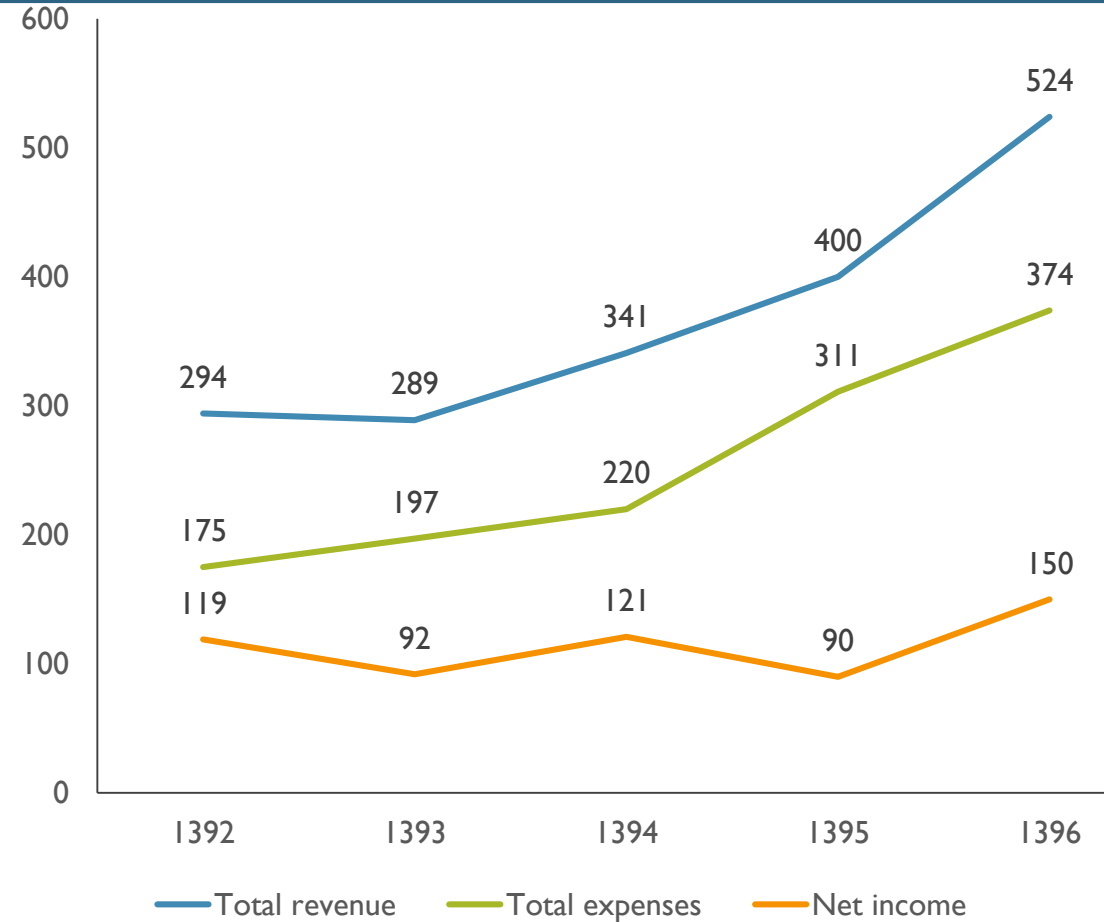
سرمایه دورانی تصدی افغان گاز (ارقام به میلیون افغانی)

طلبات تصدی افغان گاز (ارقام به میلیون افغانی)

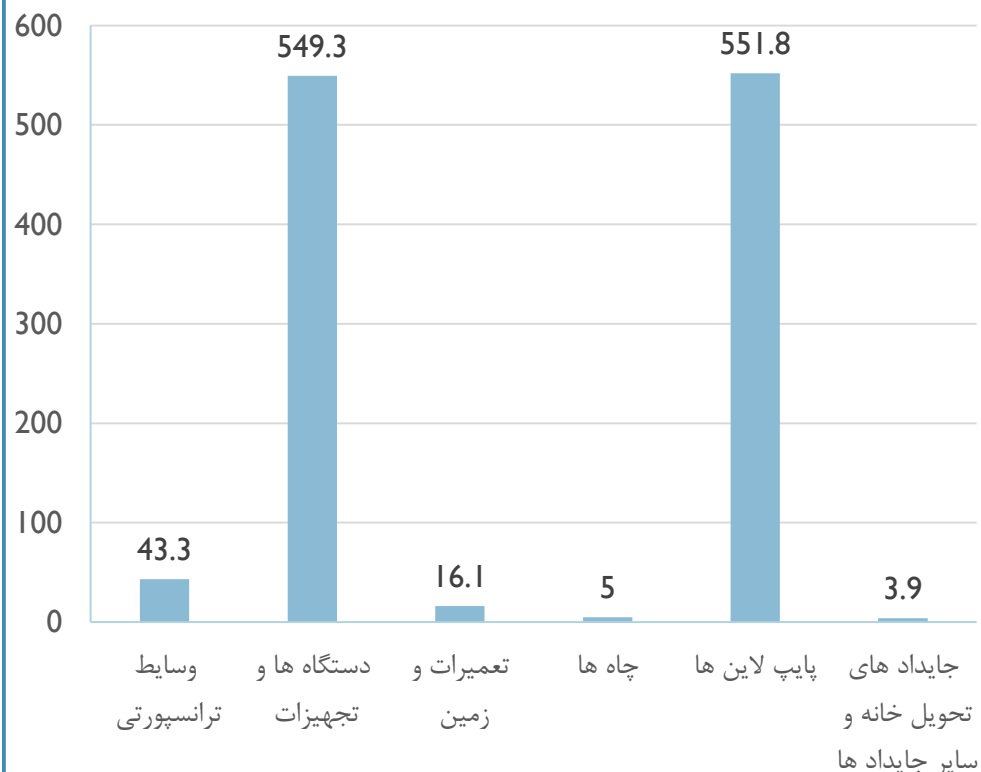

مجموع عواید، مصارف و نفع خالص تصدی افغان گاز
(ارقام به میلیون افغانی)

تصدی افغان گاز جهت حفظ و نگهداشت دارائی های خویش به هیچ نوع نرم افزار کمپیوتری دست رسی ندارد که بتواند دوران کاربرد دارائی خود را مدیریت کند. بیشترین قسمت دارائی های تصدی فرسوده شده و از کار افتاده که ضرورت به بازسازی و یا هم از بین بردن دارد.

قیمت خالص جایدات های تصدی افغان گاز در اخیر سال ۱۳۹۶
به ارزش ۱۱۶۹.۴ میلیون افغانی (ارقام به میلیون افغانی)

دارائی ها

توضیحات

اجناس موجود در تحویل خانه

جایدات های تحویل خانه به تعداد ۲۴۳ قلم که از قبیل کولر، جنراتور، یخچال، قالین، کمپیوتر، تلویزیون، پمپ تیل کشی و غیره

پایپ لاین ها

پایپ لاین خواجه گوگردک الی کلفت ۱۰۰ کیلو متر، پایپ لاین توپنگ الی کف ۵۱ کیلو متر، پایپ لاین خواجه گوگردک الی کود برق ۸۹ کیلو متر، پایپ لاین کود برق الی نساجی ۱۳ کیلو متر، پایپ لاین جرقدوق الی ساحه رهایشی ۳ کیلو متر، پایپ لاین ۲۸ کیلو متر مزار شریف

چاه ها

به تعداد ۷۹ حلقه چاه در چهار ساحه معدنی که از آن جمله ۳۸ حلقه آن فعال و ۴۲ حلقه دیگر آن غیر فعال میباشد. قابل ذکر اینکه به تعداد ۲۳ حلقه چاه اکتشافی و تفحصادی در ساحه معدنی جرقدوق و به تعداد ۱۱ حلقه دیگر آن در ساحه معدنی خواجه گوگردک موقعیت دارد.

تعمیرات و زمین

تعمیر ریاست، سالون ساحه رهایشی، تعمیرات رهایشی، تعمیرات تحویلخانه ها و ترانسپورت مرکزی، تعمیر مهمان خانه، موازی ۱۳۸ جریب و ۱۸ بسوه زمین، تعمیرات و ساحه رهایشی جرقدوق، تعمیرات ساحه خواجه گوگردک و تعمیرات ساحه رهایشی سلطان کوت.

دستگاه ها و تجهیزات

به تعداد ۱۳۸ قلم جنس از قبیل دستگاه تولید گاز، تولید بخار، تجرید سلفر، کمپریسور، یخچال، تولید برق، دستگاه پارک کاندنسات و حمایه رنگ، پمپ خانه قره کنت، دستگاه خشک کننده و تجرید کاندنسات، دستگاه جنراتور برق، دستگاه کمپریسور فشار، تصفیه کاندنسات و غیره.

وسایط ترانسپورتی

تصدی افغان گاز به تعداد ۱۵۴ عراده وسایط مختلف النوع را در اختیار دارد (هایلکس، جیب روسی، کاستر، اورال، زیل، ماز، کراز، سرویس پاز، لند کروزر، صرف، جنراتو، موترسایکل و غیره میباشد).

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

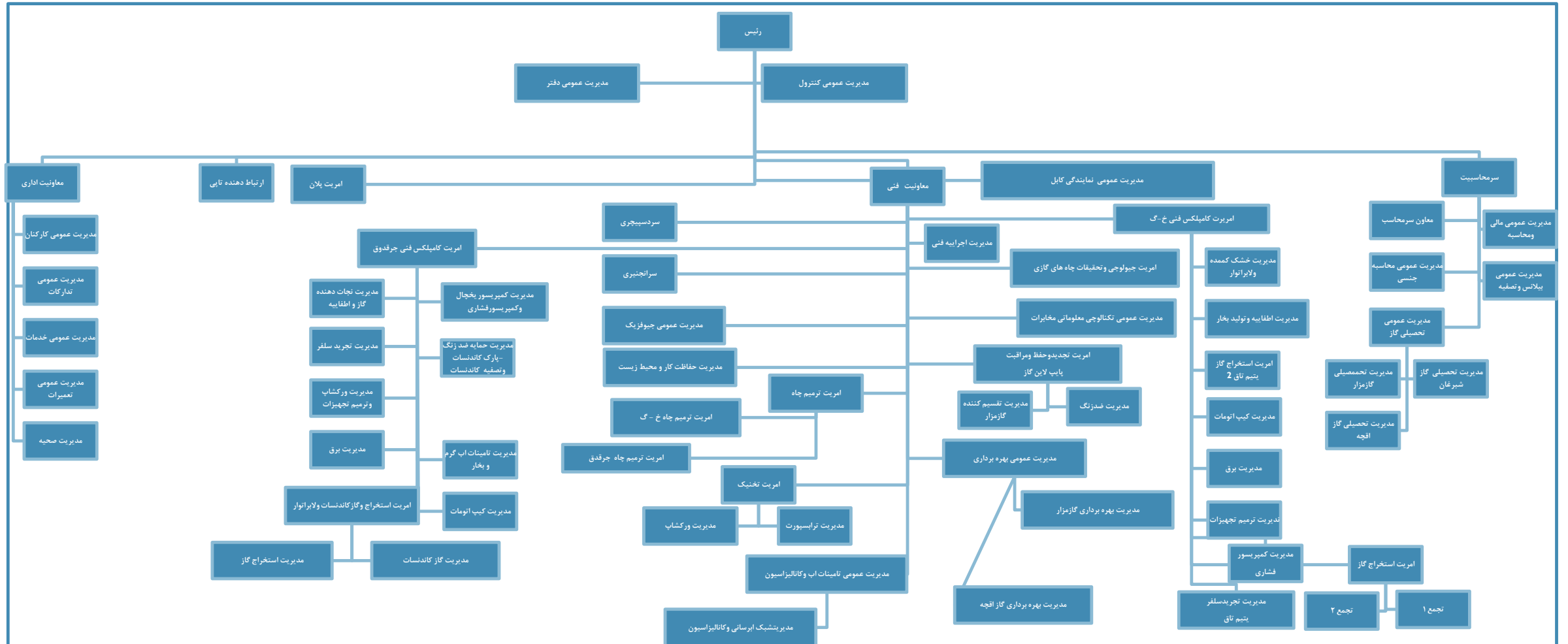
پیشنهادات

8

ضمایم

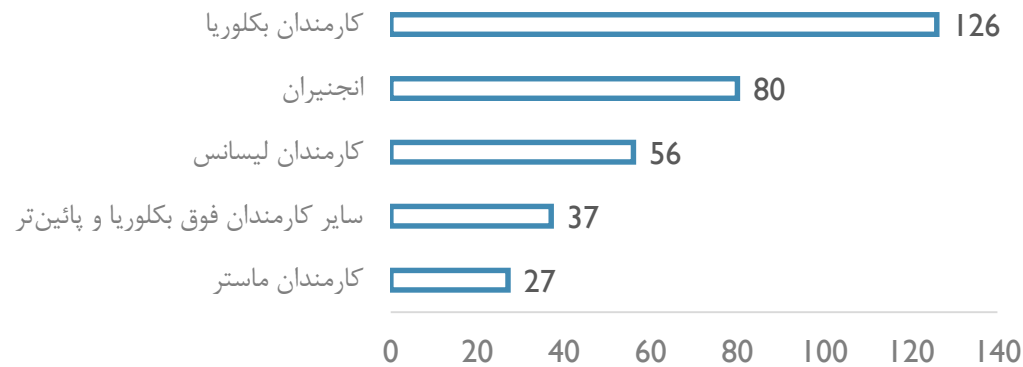
ساختار مدیریتی تصدی افغان گاز

تصدی افغان گاز با داشتن ساختار مدیریتی مغلق و سیستم اداری کهنه به تعداد ۹۵۲ کارمند را در تشکیل خود جا داده است.

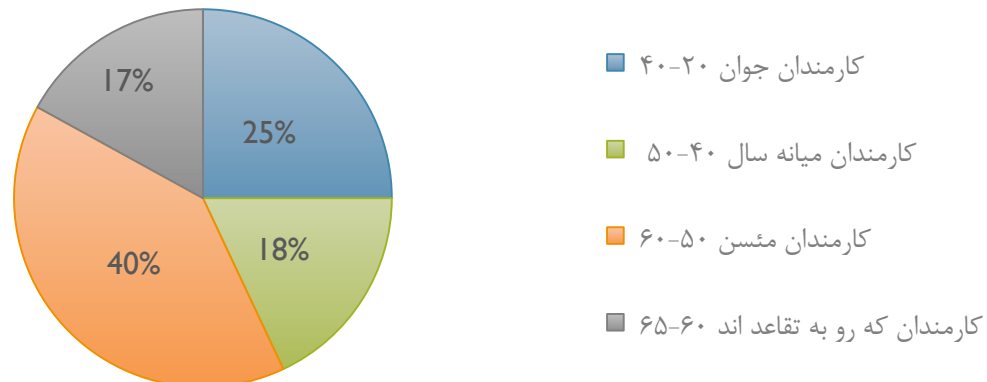

از جمله ۹۵۲ کارمند که در تشکیل تصدی افغان گاز فعالیت مینمایند به تعداد ۳۲۶ تن آنها مامورین و به تعداد ۶۲۶ تن دیگر آنها اجیران و کارگران خدماتی میباشند و از مجموع مامورین متذکره ۳۹٪ آنها دارای درجه تحصیلی بکلوریا و ۵۰٪ کارمندان که انجنیران هم شامل میشود به درجه لیسانس و ماستر و متباقی ۱۱٪ آنها فوق بکلوریا میباشند که به مهارتهای مدیریتی و تخیلی روز آشنایی لازم را ندارند، قابل ذکر است اینکه بخش های مهم و کلیدی در تصدی افغان گاز توسط سرپرستان اداره میشود و از نظر سنی حدود ۲۵٪ کارمندان تصدی را جوانان، ۴۰٪ میانه سال، ۱۸٪ فیصد مسن و ۱۷٪ آن را کارمندان روبه تقاعد تشکیل میدهد.

تعداد کارمندان تصدی افغان گاز به اساس درجه تحصیلی

فیصدی تعداد کارمندان تصدی افغان گاز به اساس سن

۷ بست کلیدی خالی که توسط واریسی کنندگان مدیریت میگردد.

سرپرست	۱	رئیس	۱
سرپرست	۲	معاون اداری	۲
سرپرست	۲	آمر پلان	۳
سرپرست	۲	آمر جیولوجی و تحقیقات چاه ها	۴
سرپرست	۲	سر انجنیر	۵
سرپرست	۲	آمر تجدید حفظ و مراقبت پایپ لین گاز	۶
سرپرست	۴	داکتر جراح	۷

هیئت رهبری

اعضای هیئت رهبری تصدی افغان گاز اکثراً دارای مدرک لیسانس هستند ولی با روش تولید همراه با مهارت رهبری نوین آشنائی ندارند. یکی از مشکلات بزرگ عدم آگاهی کارکنان از تکنالوژی معاصر بوده که باعث عدم موجودیت مدیریت موثر در این تصدی گردیده است. کمیته عملیاتی یا مدیریتی در هر ماه یکبار ترتیب جلسه میدهند که در این کمیته (رئیس تصدی، معاون تخنیک، معاون اداری و مدیران ارشد) شرکت دارند.

- انجینیر عبدالقیوم: سرپرست تصدی افغان گاز از سال ۱۳۶۴ الی اکنون در این تصدی در بخش های مختلف مصروف خدمت بوده که موصوف از ولایت جوزجان و دارنده لسانس در رشته جیولوژی میباشد، موصوف ۵۹ سال عمر دارد و دارای بیش از ۳۰ سال تجربه میباشد.
- انجینیر عبدالحمید معاون: تخنیک تصدی افغان گاز از سال ۱۳۶۱ الی اکنون در این تصدی در بخش های مختلف مصروف خدمت بوده موصوف از ولایت سرپل و دارنده سند ماستری در رشته جیولوژی و ۵۸ سال عمر دارد که دارای ۳۰ سال تجربه میباشد.
- سید رحمت الله غیبی: معاون اداری تصدی افغان گاز از سال ۱۳۵۴ الی اکنون در این تصدی در بخش های مختلف مصروف خدمت میباشد، موصوف از ولایت جوزجان و دارنده سند لسانس میباشد. وی ۶۴ سال عمر دارد و دارای ۴۰ سال تجربه در این بخش میباشد.
- محمد نعیم پیوستون: معاون حسابداری تصدی افغان گاز از سال ۱۳۵۴ الی اکنون در بخش های مختلف تصدی مصروف خدمت میباشد وی دارای سند تحصیلی به درجه لسانس میباشد وی ۶۴ عمر دارد و دارای ۴۰ سال تجربه کاری میباشد.
- محمد اعظیم: سرپرست آمریت پلان از سال ۱۳۵۸ الی اکنون در این تصدی در بخش های مختلف مصروف خدمت میباشد، موصوف از رشته حساب داری به درجه لسانس فارغ التحصیل گردیده است.

معرفی مختصر اعضای کلیدی کمیته عملیاتی یا مدیریتی تصدی افغان گاز

رئیس تصدی انجینیر عبدالقیوم	تحصیلات: لیسانس در رشته جیولوژی مدت تجربه: ۳۰ سال محل کار: وزارت معادن و پترولیم
معاون فنی انجینیر عبدالحمید	تحصیلات: ماستر در رشته جیولوژی مدت تجربه: ۳۰ سال محل کار: وزارت معادن و پترولیم
معاون اداری سید رحمت الله	تحصیلات: فوق بکلوریا مدت تجربه: ۴۰ سال محل کار: وزارت معادن و پترولیم
سرمحاسب محمد نعیم پیوستون	تحصیلات: بکلوریا مدت تجربه: ۴۰ سال محل کار: وزارت معادن و پترولیم
محمد اعظیم سرپرست آمریت پلان	تحصیلات: لیسانس در رشته حسابداری مدت تجربه: ۳۹ سال محل کار: وزارت معادن و پترولیم

نورم معاشات

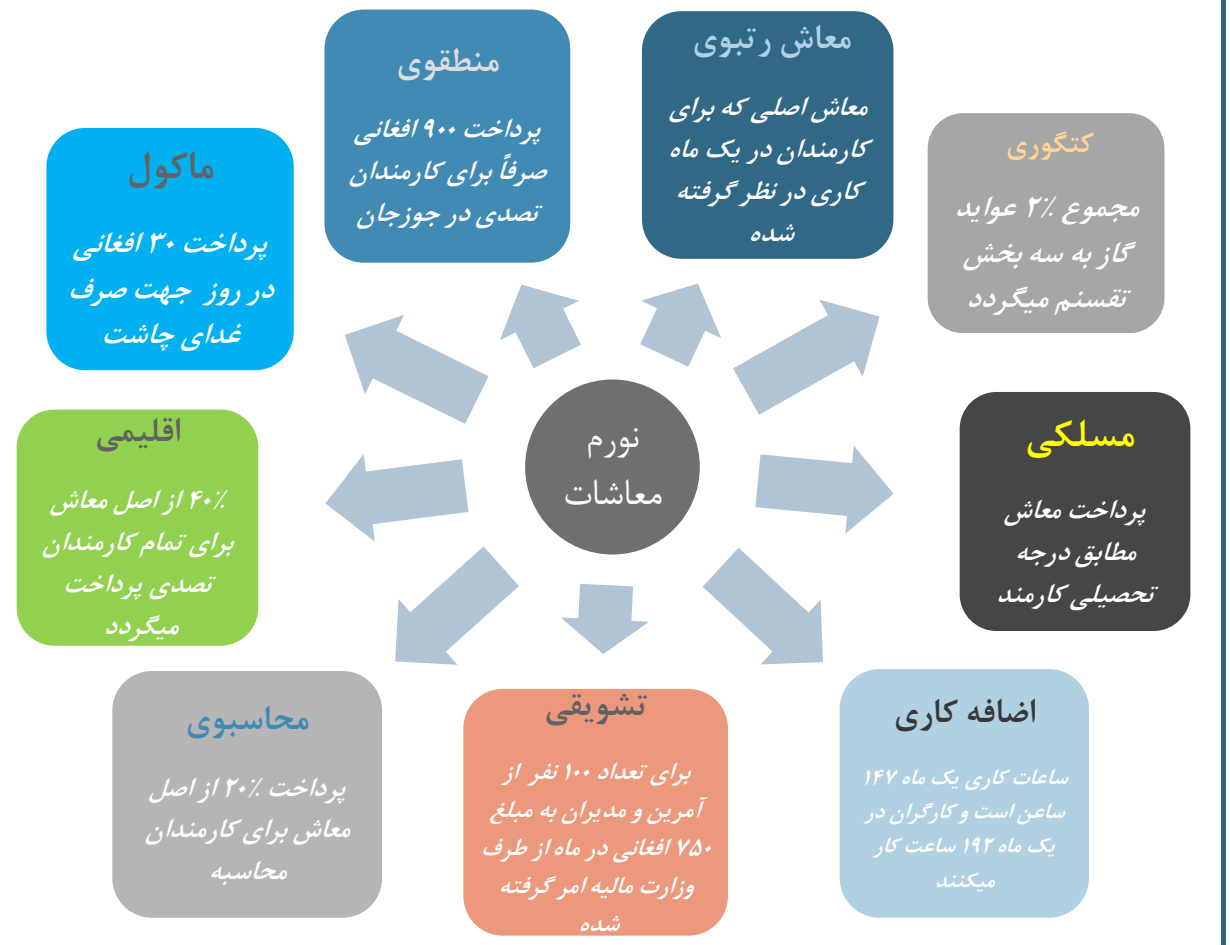
تصدی افغان گاز ضمن پرداخت معاش رتبوی به کارمند و کارکنان، معاشات امتیازی مانند معاش مسلکی مطابق درجه تحصیل، اضافه کاری مطابق ساعات کاری، مبلغ ۷۵۰ افغانی در هرامه برای تعداد ۱۰۰ نفر آمرین و مدیران تحت نام تشویقی، پرداخت ۲۰ فیصد مطابق معاش رتبوی تحت نام محاسبوی برای کارمندان محاسبه، پرداخت ۴۰ فیصد برای تمام کارمندان تصدی تحت نام اقلیمی، پرداخت مبلغ ۳۰ افغانی روزانه تحت نام پول غذای چاشت و مبلغ ۹۰۰ افغانی منیحت پول منطقوی پرداخت مینماید.

نورم معاشات فعلی مربوط تصدی افغان گاز

نورم فعلی معاشات کارکنان تصدی افغان گاز در جدول آتی تذکر یافته است، اما ماموین این تصدی سه نوع معاش را تحت نام (حق الخطر، معاش رتبوی و اضافه کاری) اخذ مینمایند. این سیستم، میتواند به عنوان منبع خوب فساد باشد چنانچه از فند های مختلف بنام های اقلیمی منطقوی و رتبوی که آنهم مطابق سیستم رتب اصلاحات اداری نمیباشد را نظر به افزایش و کاهش تولیدات به اندازه ۲ فیصد اخذ میدارند.

نورم معاشات فعلی کارمندان تصدی افغان گاز

شماره	توجیه کارکنان تصدی	کارمندان								
		فوق رتبه	رتبه اول	رتبه دوم	رتبه سوم	رتبه چهارم	رتبه پنجم	رتبه ششم	رتبه هفتم	مجموع
۱	تعداد کارکنان	--	۱	۱۵	۹۴	۱۰۸	۵۰	۴۶	۱۲	۳۲۶
۲	معاشات یکساله کارکنان به افغانی	--	۶۱۹۲۰	۹۰۳۶۰۰	۵۵۴۴۱۲۰	۶۲۱۵۶۱۶	۲۸۴۴۰۰۰	۲۵۸۵۵۶۸	۶۶۹۴۵۶	۱۸۸۲۴۲۸۰
۳	معاشات یکماهه کارکنان به افغانی		۵۱۶۰	۵۰۲۰	۴۹۱۵	۴۷۹۶	۴۷۴۰	۴۶۸۴	۴۶۴۹	۳۳۹۶۴

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

8

ضمایم

طرح اونیکان (UNICONN)

در سال ۲۰۱۵ تصدی افغان گاز به منظور اصلاحات و تغییر شخصیت حقوقی تصدی شرکت اونیکان چهار گزینه را پیشنهاد نموده است: (۱) وضع فعلی، (۲) تجارتي سازی، (۳) شرکت سازی و (۴) خصوصی سازی.

وضعیت فعلی

- تصدی به حالت فعلی حفظ گردد.
- در قسمت فعالیت های فعلی عملیاتی اصلاحات صورت گیرد.
- باید در بعضی بخش ها اندکی سرمایه گذاری صورت گیرد.

تجارتی سازی

- در عواید و تولیدات افزایش صورت گیرد و بازار مناسب برای فروش گاز انتخاب گردد.
- بخش های عملیاتی با فناوری های جدید تجهیز گردد.

شرکت سازی

- تصدی به شرکت محدود المسئولیت تغییر شخصیت کند.
- شرکت محدود المسئولیت میتواند بعنوان یک نهاد قانونی جداگانه با سایر شرکت ها قرارداد نماید.
- شرکت می تواند وام بگیرد یا اقدام به خرید دارایی کند، می تواند علیه دیگران اقامه دعوا کند، همچنان می تواند با سایر افراد قرارداد منعقد کند، حتی می تواند مالک شرکت تضامنی یا سهامی دیگر باشد.

خصوصی سازی

- نیاز است که شرکت مطابق به قانون و معیارات قبول شده دولت برابر باشد.
- سرمایه گذاری در مارکیت را افزایش دهد.
- معرفی تکنالوژی جدید و مهارت های جدید در سکتور را معرفی نماید.
- دولت اداره و کنترل خود را کاهش میدهد و صرفاً به مالیات و رویالتی اتکا میکند.

گزینه های پیشنهاد شده

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

8

ضمایم

طرح تشکیل پیشنهادی

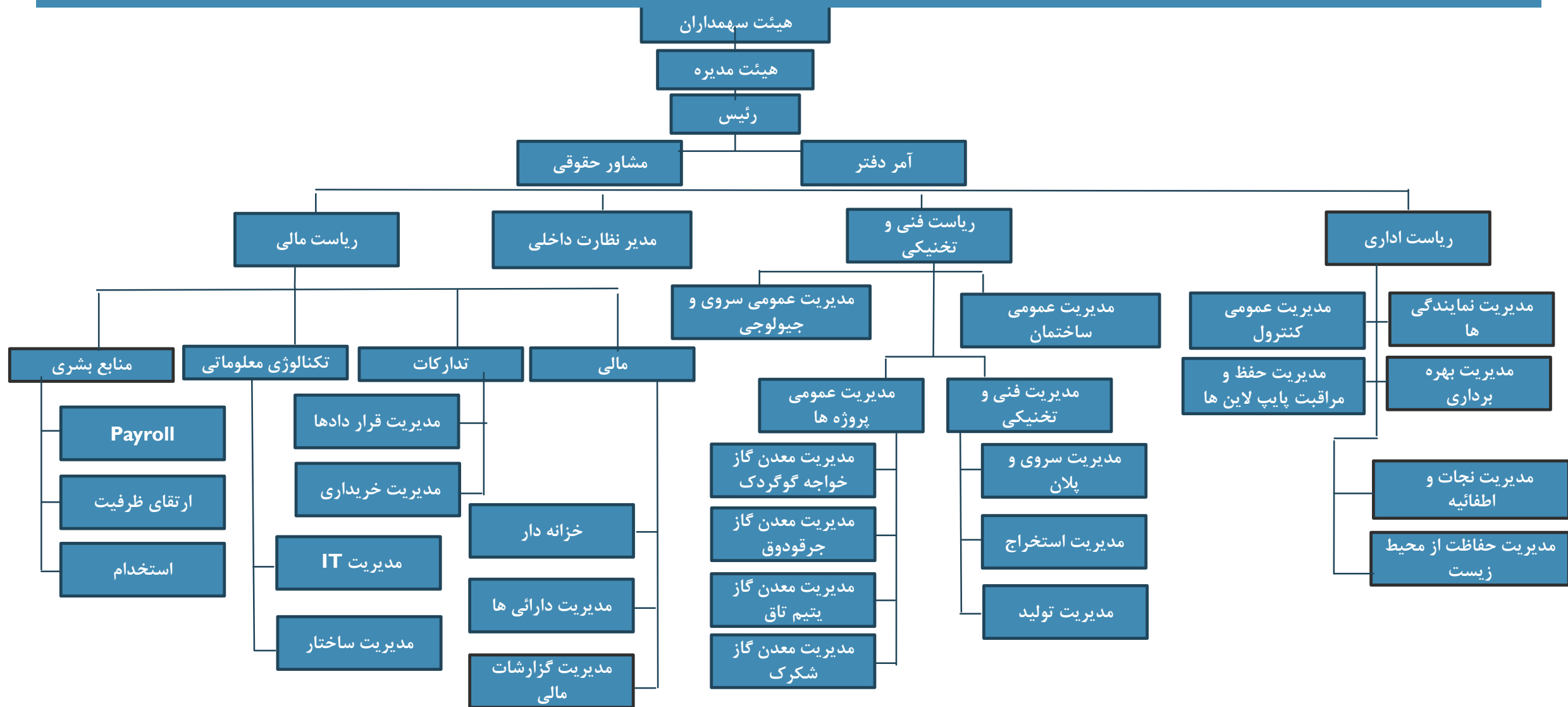
از اینکه تشکیل تصدی افغانگاز به شکل سلسله مراتب است بناً تصدی تحت کنترل شدید چند تن از مدیران ارشد با مسئولیت تمام می باشد، که این موضوع باعث جلوگیری نو آوری ها و خلاقیت های کاری در رده های مختلف کارمندان شده است، به همین منظور پیشنهاد می گردد تا ساختار تشکیلاتی تصدی نیز تغییر نماید که در این طرح مدیریت اجرایی آن متشکل از (CFO, COO, CTO) و CEO) می باشد که ضرورت دارند تا یک دفتر کوچک شخصی زیر فرمان داشته باشند تا اینکه مدیران تمامی صورت جلسات خویش را ترتیب و غرض آگاهی و اجراات بعدی به رئیس عمومی ارائه نمایند تا با در نظر داشت این صورت جلسات اقدامات لازم در تمامی امورات شرکت صورت گیرد.

برای نیل به هدف شرکت سازی نیاز مبرم دانسته میشود تا یک طرح تشکیلاتی منظم برای تصدی افغان گاز طرح گردد که در جدول ذیل تذکر یافته است.

بخش مورد نظر	پیشنهاد	استدلال
ساختاری	شرکت سازی AGE	این شرکت قادر به حفظ سرمایه جهت تمویل هزینه سرمایه نمی باشد.
	طرح برنامه انکشافی پنج ساله و اهداف عملیاتی یکساله	پلان استراتژیک باید بالای پنج هدف عمده ذیل متمرکز گردد: ذخایر گاز، تولیدات گاز، فروشات، هزینه ای سرمایه، و مفاد و انگیزه مالی باید به مدیریت داده شود تا به اهداف خویش دست یابد.
عملیاتی	تغییر ساختار نهادی	سازماندهی شرکت طوریکه مدیر اجرایی آن تنها چهار تن پرسونل: CFO, COO, CTO و یک دفتر کوچک شخصی زیر فرمان داشته باشد.

تشکیل پیشنهادی از تصدی به شرکت

از اینکه تشکیل تصدی افغان‌گاز به شکل سلسله مراتب است که در آن قدرت کنترل شدید چند تن از مدیران ارشد با مسئولیت تمام میباشد، طوریکه این موضوع باعث جلوگیری از بروز نوآوری‌ها و خلاقیت‌های کاری در کارمندان شده است. به همین منظور پیشنهاد میگردد تا ساختار تشکیلاتی تصدی نیز تغییر نماید.

نورم معاشات پیشنهادی برای شرکت افغان گاز

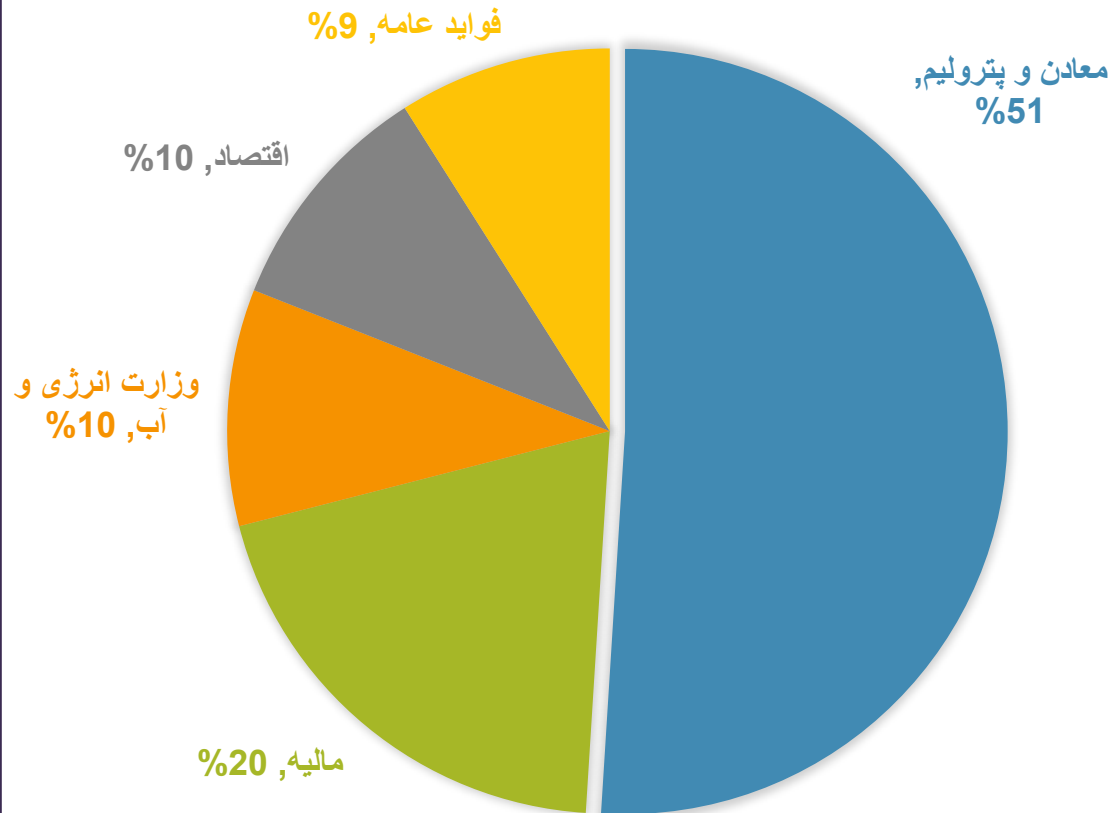
معاشات جدول									
قدم و رتبه	بست عنوان	قدم 1	قدم 2	قدم 3	قدم 4	قدم 5	قدم 6	قدم 7	قدم 8
اول رتبه	CEO اجرانیوی عمومی رئیس								
	ماهوار معاش	447,816	488,957	491,155	514,462	538,936	564,632	591,614	619,945
دوم رتبه	CFO,COO,CTO تخنیکي معاون و اداری معاون ، مالی معاون ارشد، آمریت								
	ماهوار معاش	273,715	288,638	296,547	312,840	330,111	348,417	367,822	388,392
سوم رتبه	Head of Department /head of Mine ساحه آمرین و شعبات آمرین								
	ماهوار معاش	92,905	97,051	110,108	115,114	120,369	125,888	195,420	204,691
چهارم رتبه	Side Engineers and Office Managers انجینران و مدوان								
	ماهوار معاش	81,764	85,602	97,693	102,327	107,194	112,303	139,129	145,836
پنجم رتبه	Experts/Specialist کارشناسان/ متخصصین								
	ماهوار معاش	50,156	52,413	59,525	62,251	65,114	68,120	83,900	87,845
ششم رتبه	Officers اداری کارمندان								
	ماهوار معاش	29,062	31,187	34,056	36,580	39,307	42,251	50,201	54,017
هفتم رتبه	technicians فنی کارمندان								
	ماهوار معاش	21,473	22,991	25,040	26,843	28,791	30,144	35,822	38,548
هشتم رتبه	Guards and Drivers درپوران و محافظین								
	ماهوار معاش	16,052	17,136	18,600	19,888	21,279	22,031	26,088	28,035
نهم رتبه	Office supporting staff خدماتی کارکنان								
	ماهوار معاش	10,680	11,116	12,127	13,698	14,128	14,651	16,238	16,923

شرکت سازی تصدی افغان گاز

برای اینکه تصدی در بازار رقابت کرده بتواند، پیشنهاد می‌گردد تا شخصیت حقوقی این تصدی به شرکت تبدیل گردد.

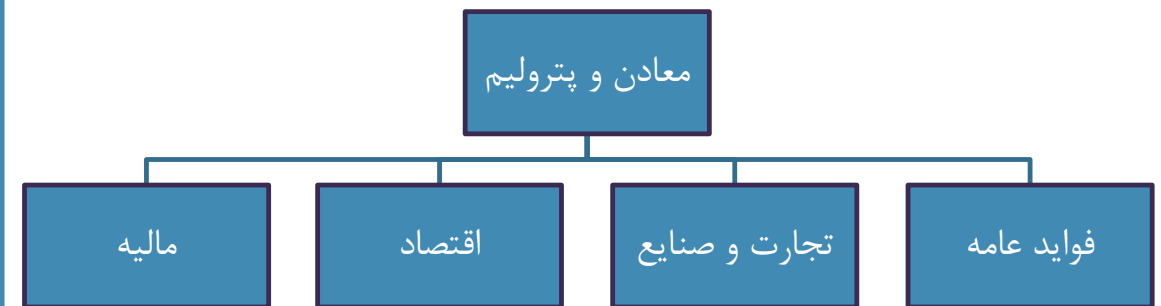
بنابراین از انجام این کار لازم است که تصدی متذکره توسط تفتیش خارجی بررسی گردد و همچنان از نظر تقسیمات؛ سهم وزارت معادن ۵۱ فیصد، سهم وزارت مالیه ۲۰ فیصد، سهم وزارت تجارت و صنایع ۱۰ فیصد، سهم وزارت اقتصاد ۱۰ فیصد و سهم وزارت فواید عامه ۹ فیصد تعیین گردد، همچنان هیئت مدیره نیز از نمایندگان وزارت خانه های فوق الذکر تشکیل گردد و به عنوان کارمندان رسمی دائمی استخدام و معاش آنها توسط شرکت پرداخت گردد.

سهم وزارت خانه ها در شرکت افغان گاز

طرح پیشنهادی هیئت مدیره به شرکت افغان گاز

برای اینکه افغان گاز بطور موثر مدیریت و کنترل شود، پیشنهاد می‌گردد تا هیئت مدیره تحت رهبری وزارت معادن و پترولیم و نمایندگان وزارت خانه های مالیه، اقتصاد، تجارت و صنایع و فواید عامه بحیث اعضای هیئت تشکیل گردد.

نکات کلیدی

در صورتیکه تصدی افغان گاز را به شرکت تغییر شخصیت دهیم موارد ذیل را باید مد نظر گیریم.

در صورت شرکت شدن: شرکت میتواند مشترک ساحات مسکونی را حفظ کنند یا خیر؟ یونیکان در گزارش خود در مورد مشتریان گاز ساحات مسکونی و در قسمت ارایه خدمات بهتر برای آنها منحنی شرکت اشاره نموده که در صورت شرکت شدن اعتماد مردم در قسمت ارایه خدمات و قیمت های مناسب بیشتر خواهد شد.

در صورت شرکت شدن: کارمندان فعلی تصدی که به تعداد ۹۵۲ نفر است آیا دوباره در شرکت جذب شده میتواند یا خیر؟ قسمیکه در راپور یونیکان گزارش شده در صورت شرکت شدن ممکن شرکت تمام کارمندان که در فوق ذکر شده را دوباره استخدام نکند و در صورت داد خواهی آنها، دوباره جابجایی آن یکی از مسئولیت های وزارت معادن و پترولیم خواهد بود.

در صورت شرکت شدن: شرکت میتواند قیمت های گاز را به نرخ مناسب برای مشتریان بفروشد برساند؟ در گزارش یونیکان از نگرانی بزرگان محل در مورد قیمت و خدمات گاز پس از شرکت شدن تصدی ذکر شده آنها میخواهند در صورت شرکت سازی، تصدی باید خدمات و گاز را با قیمت های مناسب بفروشد برساند و همچنان شرکت باید در صورت تخریب پایپ های که در خانه های مردم وصل شده شرکت باید خدمات مورد ضرورت را ارائه نماید.

در صورت شرکت شدن: شرکت افغان گاز برای تصدی کود و برق گاز را عرضه خواهد کرد یا خیر؟ تصدی کود و برق یکی از مشتریان اصلی تصدی افغان گاز است که بیشترین گاز تولید شده را به مصرف میرساند، از اینکه وابستگی فی مابین تصدی کود و برق و افغانگاز وجود دارد، نبأ در صورت شرکت شدن تصدی افغان گاز مجبور است که برای تصدی کود برق گاز را به فروش برساند و تصدی کود و برق مکلف است که از افغان گاز، گاز را خریداری نماید، نبأ در صورت شرکت سازی تصدی افغان گاز باید در مورد اصلاحات در تصدی کود برق هم فکر شود.

مشکلات عمده تصدی افغان گاز که تا الحال تصدی برای آن راه های حل دریافت نتوانسته است، طوریکه محدود بودن صلاحیت های مالی و اجرایی یکی از آن مشکلات میباشد که در صورت تغییر شخصیت تصدی به شرکت دولتی این مشکلات کاملاً حل خواهد شد.

تصدی افغان گاز طبق قانون تصدی های دولتی که همه صلاحیت های مالی و عملیاتی آن در اساس نامه تصدی ذکر گردیده، فعالیت های تصدی را در بازار آزاد محدود نموده که تصدی نمیتواند هیچ نوع فعالیت های رقابتی را در مارکیت گاز انجام دهد. در صورت تغیر شخصیت تصدی به شرکت دولتی، شرکت میتواند بدون قید مطابق قوانین نافذ کشور در بازار گاز رقابت نماید.

ضرر شرکت سازی

- در صورت شرکت شدن تصدی منحیث یک نهاد جداگانه عمل خواهد نمود و دولت هیچگونه دخالت را در فعالیت های شرکت نخواهد داشت.
- در صورت شرکت شدن تصدی باید قانون و قواعد دولتی را در تصدی تا اکنون عملی مینماید را باید تغیر دهد که این کار زمان گیر میباشد.

فواید شرکت سازی

- تصدی در صورت شرکت شدن به عنوان یک نهاد قانونی میتواند در مارکیت گاز سرمایه گذاری نماید.
- در صورت شرکت شدن میتواند با امکانات بیشتر بازار گاز را تحت تاثیر قرار دهد و از این طریق میتواند تولید و عواید بیشتری را بدست بیاورد.
- در صورت شرکت شدن تصدی میتواند با استفاده از تکنالوژی پیشرفته تجارت خود را در بازار بیشتر معرفی نماید.
- تصدی در صورت شرکت شدن میتواند از پول قرضه گرفته شده در بخش های عملیاتی، مالی و بازاریابی سرمایه گذاری نماید.
- در صورت شرکت شدن تصدی مدیریت و مسئولیت های وظیفوی بخش اجرائی طور مستقل در اختیار شرکت قرار میگیرد که در اجرای وظایف در کار آنها از طرف دولت سکتگی به وجود نخواهد آمد و در قسمت تصمیم گیری شرکت مستقلانه عمل خواهد کرد.
- دولت میتواند تمام سهم یا دارائی خویش را کاملاً در مالکیت خویش داشته باشد. تصدی افغان گاز در صورت شرکت شدن منحیث یک نهاد قانونی در چارجوب قوانین مشخص در صورت تخلف میتواند مدعی یا مدعی علیه واقع شود.
- مقررات و سیاست گذاری دولت به شکل رسمی که فعالیت های رسمی و خدماتی افغان گاز را مشخص میسازد.
- دارائی های که به طور مستقل در اختیار تصدی است در صورت شرکت شدن اختیار ارزش آن به شرکت واگذار میگردد.
- به عنوان یک نهاد حقوقی میتواند با شرکت های تجارتي، شرکت های داخلی و موسسات بین المللی تفاهم نامه دو جانبه داشته باشد و عقد قرار داد نماید.

خطرات خارجی

راه حل های بالقوه

- در تصدی باید ظرفیت سازی صورت گیرد که چارچوب فعلی تصدی را در صورت نو آوری به چارچوب قانونی پیشنهادات خود را ارایه نمایند.
- انکشاف در روند تجارت پیروی در اقدامات حکومت را بیشتر خواهد کرد.
- نیاز است که تعهدات سیاسی، حمایت دونه و انکشاف مارکیت به شکل یکسان حفظ گردد و تصدی با مشتریان اصلی به حالت سود آور باشد و نباید بالای یک مشتری کاملاً اطمینان داشت.
- تقاضای بیشتر در مارکیت نرخ را تعیین خواهد کرد، بالخصوص زمانیکه توانائی عرضه بیشتر قطعی گردد و زمانیکه خواهشات به تقاضا بلند رود مارکیت قادر خواهد بود که قیمت ها را ثابت نگهدارد.
- کوشش شود که طلبات لاحصول به اجازه دولت معاف گردیده و در آینده ضرور است که پرداخت فروشات به موقع صورت گیرد.
- در شبکه پایپ لاین شهری گاز شبرغان ضرورت احساس میشود که انکشاف صورت گیرد.
- تصدی افغان در جذب بازار یک حرکت مقدماتی وقفه ای داشته که باید در قسمت مصئونیت مارکیت محلی سمت شمال و انکشاف ظرفیتی آن کار شود، شامل پیشنهاد نیروگاه حرارتی است که باید پیش از تکمیل ساحات جدید آماده گردد.

خطرات

- چارچوب قانونی که قرار است در تصدی عملی گردد بعضی از بخش های آن ممکن اجرا نشود و یقینی نیست.
- مسائل مربوط به دولت و پیروی از قوانین.
- بازار بی ثبات گاز و قیمت های بالا.
- تمرکز بیش از حد بالای یک مشتری اصلی.
- قیمت گاز در تصدی افغان گاز نظر به قیمت مارکیت جهانی پائین است.
- عرضه گاز توسط تصدی افغان گاز مشخص نیست چرا که تا اکنون ذخایر در چاه ها بصورت درست تخمین نگردیده
- مقدار زیاد طلبات لاحصول میباشد.
- صدور گاز به اهالی شهر شبرغان که در ترکیب آن سلفر موجود است.

خطرات داخلی

راه حل های بالقوه

- تصدی افغان گاز جهت بلند بردن پروسه عملیاتی و توسعه بازار گاز به شکل مستقل در بازار گاز وارد عمل شود و افراد مسلکی را در بخش های مدیریتی استخدام نماید.
- در صورت شرکت سازی، تصدی در قسمت تعیین معاشات دست باز خواهد داشت و میتواند مطابق نورم بازار کار اندازه معاش کارمندان خود را تعیین نماید که این کار ممکن زمانگیر باشد.
- کارمندان که از تصدی تنقیص میشود باید در برنامه های مسلکی آموزش داده شوند و در پروژه های دیگر شرکت برای کار معرفی گردند.
- تصدی جهت مدیریت بهتر دارائی های خود نیاز دارد که از نرم افزار های مربوط به مدیریت اجناس استفاده نماید.

خطرات

- وابستگی تصدی افغان گاز به ریاست تصدی های وزارت معادن که همه فعالیت های آنها باید در وزارت معادن طی مراحل شود، پروسه عملیاتی آنها را به کندی مواجه ساخته و موثریت تولیدات تصدی را در بازار گاز کاهش داده است.
- معاشات کارمندان تصدی به اساس معاش سیستم دولتی است که اندازه آن برای جذب کادر های فنی و مسلکی مناسب نیست.
- از همه مهمتر در تصدی باید اصلاحات بوجود آید، ظرفیت کارمندان بالا برده شود و بیشتر کارمندان باید تنقیص شود که این عمل برای تصدی مشکل ساز خواهد بود.
- تصدی جهت حفظ و نگهداشت دارائی های خود به کدام نرم افزار کمپیوتری دست رسی ندارد که بتواند دوران کاربرد اجناس خود را مدیریت کند.
- اکثراً دارائی های تصدی فرسوده شده و از کار افتاده که ضرورت است که دوباره باز سازی گردد و یا از بین برده شود.
- نیاز است طرح جدیدی جهت انکشاف چاهای جدید ترتیب گردد.

ادامه....

خطرات

- واحد اندازه گیری (میترا) گاز که بتواند مقدار گاز صادر شده را کنترل کند برای اهالی شهر شبرغان نصب نگریده است.
- کارهای اداری و عملیاتی تصدی معیاری نبوده در قسمت حفظ و نگهداشت اجناس توجه صورت نگرفته و در بخش امنیتی تصدی توجه صورت نمیگیرد.
- نیاز است که تصدی در مورد صحت و ایمنی انجینیران در ساحه عملیاتی پلان انکشافی را طرح نموده و آنرا عملی نماید.
- دوره استهلاک تجهیزات و ماشین حالات در بخش عملیاتی تصدی افغان گاز تمام شده که استفاده از تجهیزات و ماشین آلات استهلاک شده در بخش عملیاتی خطر ساز است.
- در حال حاضر ذخایر موجود در چاهای گاز تشخیص و تصدیق ناشده است که این موضوع باعث خطر در قسمت اعتبار تصدی در مارکیت گردیده است.
- در بخش عملیاتی از تجهیزات و ماشین آلات پیشرفته استفاده صورت نمیگیرد و همچنان انجینیران و کارکنان فنی به تکنالوژی روز دسترسی ندارند که این کار به وقت بیشتر نیاز دارد.

راه حل های بالقوه

- جهت اندازه گیری گاز برای اهالی شهر شبرغان نیاز است که میتر نصب گردد تا مقدار و اندازه مصرف گاز دقیق معلوم شود.
- روند سیستم اداری، تکنالوژی معلوماتی، صحت و ایمنی و سیستم امنیتی به وقت نیاز است که بتوانیم مشکلات را حل نمائیم.
- شرکت در قسمت احیای مجدد تجهیزات تا حدی مشکل را کاهش خواهد داد.
- در صورت شرکت شدن در قدم نخست ذخایر موجود در چاهای گاز باید معین گردد که شرکت به شکل درست بتواند پروژه دستگاه حرارتی برق را حمایت نماید.
- در صورت شرکت شدن نیاز است تادر بخش عملیاتی کارکنان تخنیکی ظرفیت سازی شود.

فهرست عناوین :

بخش

1

محتوا
 خلاصه موضوع

2

بازار گاز در جهان

3

بازار گاز در افغانستان

4

تصدی افغان گاز
 عملیاتی
 مالی
 مدیریتی

5

طرح اونیکان UNICONN

6

طرح پیشنهادی

7

پیشنهادات

8

ضمایم

روند اجراءات

موضوع	پيشنهادات	توضيحات
منظوري كابينه	ارايه معلومات	جهت شركت سازي تصدي افغان گاز نياز است مفصلاً در مورد تصدي افغان گاز و همچنان منفعت تغير شخصيت به شركت براي كابينه جمهوري اسلامي افغانستان معلومات ارائه گردد.
فرمان تغير شخصيت (محتويات فرمان را ضم اين گزارش دريابيد)	ترتيب و طي مراحل اساسنامه شركت.	جهت شركت سازي تصدي افغان گاز اولاً نياز است كه اساسنامه شركت ترتيب گردد و موضوعات حقوقي، مشخص نمودن سهام داران و فيصدي سهم آنها، كل سرمايه شركت، صلاحيت هاي مالي و حقوقي هئيت مديره و رئيس شركت، مسئوليت هاي وظيفوي شركت، تشكيل هئيت مديره و ساير موضوعات بايد در اساسنامه شركت ذكر گردد. در مرحله شركت سازي نياز است كه طرزالعمل جهت تغير شخصيت حقوقي تصدي ترتيب گردد كه در آن موضوعات چون تشكيل كميته جهت شركت سازي، طي مراحل موضوعات حقوقي، سرنوشت كاركنان تصدي، موضوعات مالي و اداري و ساير مبرمات در پروسه شركت سازي در طرز العمل مشخص ميگردد. در اخير بايد اساسنامه شركت در اداره ثبت مركزي راجستر شود.
	تشكيل هئيت مديره و سهم داران.	
	طرزالعمل تغير شخصيت حقوقي تصدي.	
	منظوري طرزالعمل شركت سازي.	
	ثبت و راجستر شركت در اداره ثبت مركزي وزارت تجارت.	